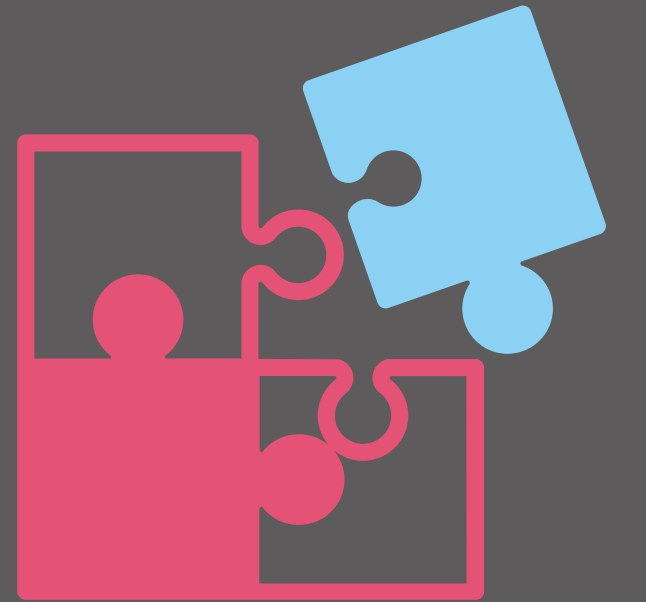

PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ

VELİ SUNUMU

SUNUM İÇERİĞİ

- PİPER ANİMASYON İZLENMESİ
- PROBLEM NEDİR?
- PROBLEM ÇÖZME BECERİSİ NEDİR?
- PROBLEM ÇÖZME BECERİSİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER
- PROBLEM ÇÖZME BECERİSİNİN BASAMAKLARI
- ÇOCUKLARA PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİNİ ÖĞRETMEK NE İŞE YARAR ?
- PROBLEM ÇÖZME BECERİSİNDE AİLENİN ROLÜ
- PROBLEM ÇÖZME BECERİSİNİ GELİŞTİRMEK İÇİN AİLELER NELER YAPABİLİR?
- AİLELERE ÖNERİLER

Problem dendiğinde aklımıza genel olarak matematik alanındaki problemler gelir. Fakat yaşamımız aslında çözümlmesi gereken bir dizi problem durumlarından oluşmaktadır. Bu problemlerin bazılarını çözebilirken bazılarını ise çözmekte zorlanabiliriz.

“

PROBLEM NEDİR?

Problem:Günlük hayatta sıkça karşılaştığımız kaygı, öfke gibi olumsuz duygulara yol açan, bizleri zorlayan istenmeyen bir durumdur.

İnsanlar her yaş döneminde çözümlmesi gereken özel sorunlarla karşılaşır. Problemlerle karşılaşmak ve bunlara çözüm bulmaya çalışmak belirli bir yaş dönemine özgü değildir.

İnsanların yaşamlarını daha etkili bir şekilde sürdürebilmeleri için günlük yaşantılardan veya yaşam dönemlerinden kaynaklanan tüm sorunlar için problem çözme becerilerini kullanmaları gerekmektedir.

Problemler ve çözümleri kişiden kişiye göre değişiklik gösterebilir. Bir kişi için problem olarak algılanan bir durum başka bir kişi için problem olarak algılanmayabilir. Aynı şekilde aynı problemi, kişiler farklı şekillerde çözebilir.

PROBLEM ÇÖZME BECERİSİ NEDİR?

Problem olarak algılanan durumun belirlenerek, çözüm yollarının aranması ve problem durumunun aydınlatılması olarak adlandırılabilir.

İnsanlar, sağlıklı ve mutlu bir yaşam sürdürebilmek için karşılaştıkları problemleri en iyi şekilde çözebilmelidirler. Başarılı ve sağlıklı bir yaşam, insanların problemlerini çözebilme yeteneğine bağlı olabilmektedir.

PROBLEM ÇÖZME BECERİSİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Kişinin iletişim becerileri

Çeure ve deneyim

Yaş

Anne-baba tutumları

Cinsiyet

Erken yaşlardan itibaren bu becerinin öğretilmesi

Kişilik özellikleri (özsaygı, sabır, karar verme stratejileri, kendine güven vb)

**PROBLEM ÇÖZME
BECERİSİNİN
BASAMAKLARI**

1

PROBLEMİN FARK EDİLMESİ: Problemin varlığının hissedilmesi

2

PROBLEMİN TANIMLANMASI: Var olan problemi açıklamak, niteliğini, alanlarını ve düşünmek

3

OLASI ÇÖZÜMLER ÜRETME: Bilgileri toplayarak çözüm seçenekleri oluşturmak

4

ÇÖZÜMLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ: Bulunan çözüm seçeneklerinin farklı açılardan değerlendirilmesi

5

EN UYGUN ÇÖZÜMÜ SEÇME: Değerlendirilen çözüm yollarından en etkili ve uygun olan yolu seçmek

6

DEĞERLENDİRME VE YENİDEN YAPILANDIRMA: Kararlaştırılan çözüm yolunu uygulamak ve yöntemi tekrar değerlendirmek

ÇOCUKLARA PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİNİ ÖĞRETMEK NE İŞE YARAR ?

- **Çok yönlü ve bağımsız düşünme yeteneklerini geliştirir.**
- **Problemlere hızlı ve pratik çözümler üretme becerisi kazandırır.**
- **İletişim becerileri gelişir.**

- **Özgüven kazandırır.**
- **Fikir üretme ve öneride bulunma özellikleri gelişir.**
- **Birden fazla kaynaktan araştırma becerileri gelişir.**
- **Farklı düşüncelere karşı anlayışlı olmayı öğrenirler.**

PROBLEM ÇÖZME BECERİSİNDE AİLENİN ROLÜ

**Aileler, genel olarak çocuklarının
küçük yaşlardan itibaren
problemlerle karşılaşmalarını
engellemek için yaşanan
problemlere müdahale etmeye ve
onlar adına problemi çözmeye
çalışırlar.**

Çocuklarınız tabii ki sizler için çok kıymetlidir. Bu nedenle anne baba olarak çocuğunuz bir sıkıntı yaşadığında yardımına koşmak istemeniz, destek olmanız doğaldır. Fakat bu durum aşırı olduğunda yani her başı sıkıştığında hemen yardımına koşmanız çocuğunuzun size bağımlı olmasına, problemler karşısında çaba göstermemesine, çözüm yolu aramamasına neden olabilmektedir.

Bu durumun devam etmesi halinde de çocuklarınız yetişkin bir birey olduğunda problemlerini çözemeyecek, bir sorunla karşılaştığında pes edecek veya bu problemi kendisinin yerine başkalarının çözmelerini bekleyecektir.

Çocukların kendi kontrolü ile sorunları çözmeyi ve kararlar almayı öğrenmesi sağlıklı ve mutlu bir yetişkin olması açısından önemlidir.

Bu becerinin kazandırılmasında ailelerin yaşanan sorunlar karşısında etkili problem çözme becerilerini kullanmaları ve iyi bir model olmaları çok önemlidir.

Çocuklarda problem çözme becerisinin geliştirilebilmesi için ailedeki bireyler arasındaki ilişkiler ve anne-baba tutumları çok önemlidir.

Anne-babaların tepkileri, çocukların bazı davranışlarını pekiştirirken bazı davranışlar için cesaret kırıcı özellik taşıyarak çeşitli alışkanlıkların ve değerlerin öğrenilmesinde yardımcı olmaktadır. Bu tepkiler çocukların kişilik özelliklerinin oluşmasında da etkili olmaktadır.

Aile ne kadar baskıcı bir tutum sergilerse çocuk da o kadar içine kapanık, kendini ifade edemeyen, karşısına çıkan problemle baş etme yeteneğine sahip olamayan birey olarak gelişir.

Ailenin çocuğuna karşı aşırı koruyucu bir tutum sergilemesi, çocukta ben yapamam düşüncesini geliştirerek; onun geri kalan hayatını olumsuz etkilemektedir.

Demokratik aile tutumuna sahip ailelerde yetişen çocuk ise bağımsız düşünme yeteneğine sahip bir birey olarak büyüyecektir. Problem çözme ve eleştirel düşünme gibi becerileri gelişecek ve karşılaştığı problemlere etkili çözümler bulan, kendine güvenen bir birey olacaktır.

“

PROBLEM ÇÖZME BECERİSİNİ GELİŞTİRMEK İÇİN AİLELER NELER YAPABİLİR?

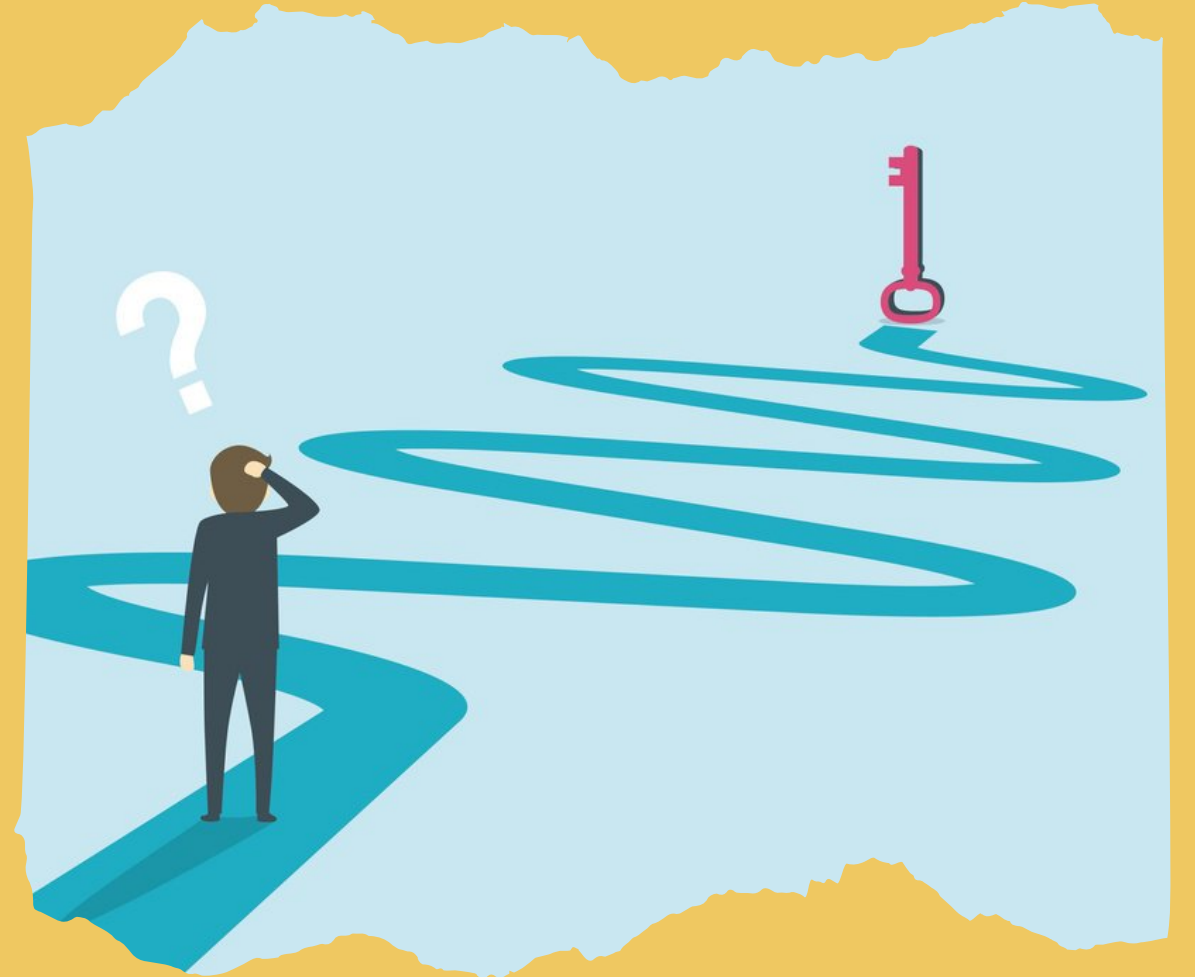
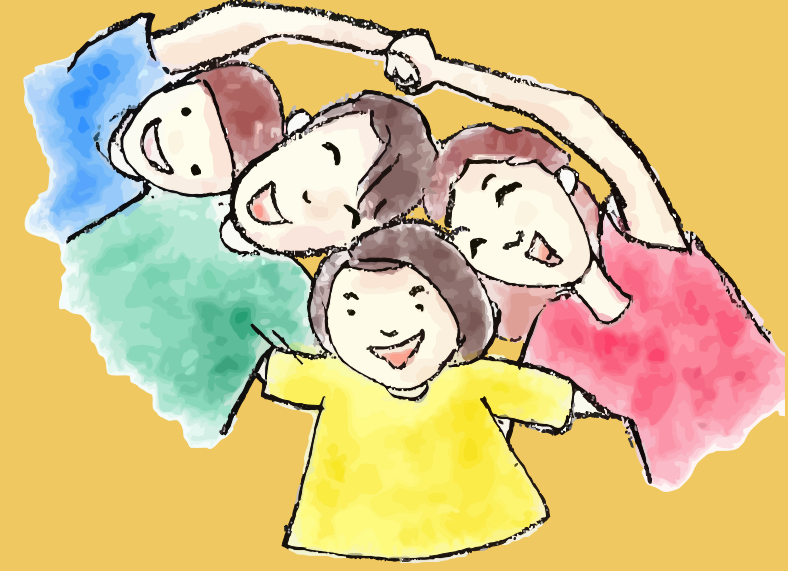
- **Çocuğunuzu bir sorun anında mutlaka dinleyin ve onun isteklerini anlamaya çalışın.**
- **Çocuğunuzun anlattıklarını özetleyerek onu anladığınızı gösterin.**
- **Çocuğunuzun problemini onun adına çözmek ya da ona söylemek yerine çocuğunuzu düşünmeye sevk ederek çözüm yolu bulması için teşvik edin.**
- **Çocuğunuz problemle karşılaşıncı problemi yok sayıp, üstünde durmaktan kaçınabilir. Çocuğunuzu cesaretlendirerek onun sorunlarını kendisinin çözmeye fırsat verin.**
- **Çocuğunuza küçük sorumluluklar verin ,böylece onun kendine güvenini artırmış olursunuz.**

“

- **Çocuğunuza kendi fikirlerini söylemesi için cesaretlendirin ve neden böyle düşündüğünü anlamaya çalışın.**
- **Çocuğunuza kitap okuyun ve kitapla ilgili sorular sorun. (Örneğin; Sen onun yerinde olsan ne yapardın, bu durumda başka neler yapılabilirdi vb)**
- **Problemin çözümü için beraber beyin fırtınası yaparak çözümler bulmaya çalışın. Bulduğunuz bütün fikirleri not edin ve birlikte uygun gördünüz çözümü çocuğunuz uygulasin.Eğer istediği sonucu alamazsa diğerini denemesi için motive edin.**

**Çocuğunuz problem çözüme
becerilerini rol modelleri
izleyerek de geliştirebilir. En
uygun rol model SİZ olduğunuz
için sözlerinizden ziyade
davranışlarınızla gösterin**

İYİ BİR MODEL OLMANIN YANINDA ÇOCUKLARIN BU ALANDA BAŞARILI OLABİLMELERİ İÇİN BAZI NOKTALARA DİKKAT EDİLMESİ GEREKMEKTEDİR.

1) Çocuklarınızı tanımaya çalışın

- Çocuklarınız bir problem durumuyla karşılaştığında ne yapıyor?
- Çözüm yolları bulmaya çalışıyor mu? Başarısız olduğunda nasıl hareket ediyor ve başka yollar deniyor mu?
- Dikkatini soruna odaklayabiliyor mu?
- Sorunu çözmeye ne kadar istekli? Pes edip hemen yardım istiyor mu? vb.

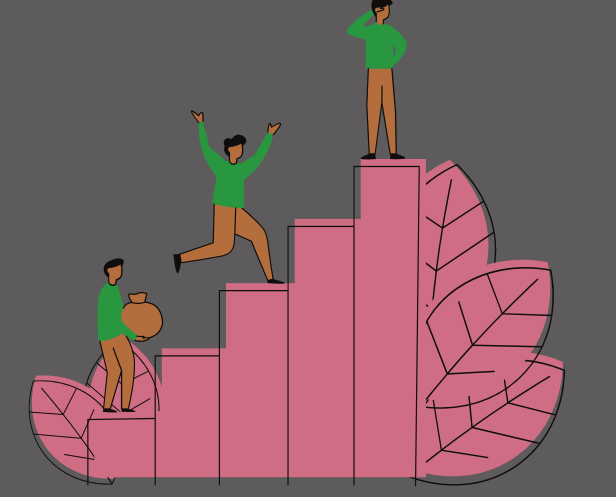

Bu gibi sorular yardımıyla çocuklarınızı tanımaya çalışın ve yanlış yöntemleri\stratejileri varsa bunları değiştirebilmesi için yardımcı olun.

2) Öğrendiklerini uygulama fırsatı verin

Ede örnek durumlar ve hikayeler oluşturarak problem çözme basamaklarını denemesine fırsatlar yaratmaya çalışın.

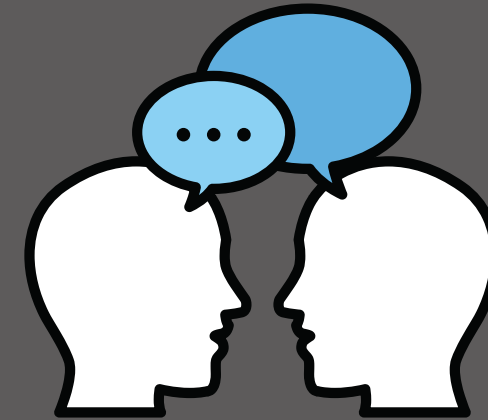
3) Destekleyici olun

Çocuklarınızın bir problem durumuyla karşılaştığında kendi çözümlerini üretmesi için teşvik edin.

“Bu sorunun üstesinden gelebileceğine inanıyorum,

“... yapabilirsin bir dene bakalım.

“sence burada ne yapabilirsin\başka neler yapabilirsin” gibi onları cesaretlendirici, motive edici cümleler kurmaya özen gösterin

“

AİLELERE ÖNERİLER

Kitap, 48 ay ve üstü çocukların problem çözme becerilerini geliştirmek amacıyla hazırlanmıştır. Kitabın içeriğinde problem çözme ile ilgili bilgi bölümü ve çocuklar için etkinlikler bölümü bulunmaktadır. Bilgi bölümünde; problem çözme nedir, problem çözme süreçleri, problem çözme sürecinde çocuğun desteklenmesi bölümleri vardır. Etkinlikler bölümü ise; problem durumlarını tanımlama, farklı çözüm yolları geliştirme, en uygun çözüm uygulamasını bulma ve değerlendirme boyutlarını içermektedir.

Kitapta, problem çözme sürecini kapsayan 12 amaç bulunmaktadır ve her birinde öğrenme süreci, önerilen etkinlikler ve aile katılımından oluşan iki grup etkinliğine yer verilmiştir. Çocukların belirtilen amaç ve kazanımlara ulaşması sunulan etkinliklerin, çocukların kişisel özelliklerine ve çevresel şartlarına uygun olarak geliştirilerek, başarılı bir şekilde uygulanmasıyla mümkündür

“

Kitap problem çözmenin kuramsal çerçevesini sunarak somut örneklerle yer vermektedir ve yapılandırılmamış problemler üzerinde durmaktadır. Problemin tanımı, bilgi toplama, çözüm yolları üretme, en uygun çözümü bulma ve problemi çözme basamakları için somut, kolay uygulanabilen öneriler de bulunmaktadır

Problem Çözme Becerisi Hikâyeleri” çocukların günlük hayatta karşılaştıkları veya karşılaşılabilecekleri problem durumlarını içeren hikayelerden oluşmaktadır.Çocukların problemi nasıl tanımlayacaklarını, problemin birden çok çözüm yolu olduğunu ve kendi çözümlerini bulma yollarını gösteren bir seridir.